Lesson ביומור לתודה-18

Source 1

סידור עבודת ישראל מזמור לתודה-בתהילים סימן ק'. ותקנו לומר מזמור זה שהוא כמו ברכת הודאת גומל חסדים, מפני שאין יום שאין נעשה בו נס לאדם, ואין בעל הגם מכיר בנסו וצריך לתת הודאה. לכן אחר שאמרנו אשירה לה' כי גמל עלי סומכים לו ההודאה לגומל. וכתב אבן הירחי, בצרפת נהגו לדלג בשבתות ויום טוב מזמור לתודה, וכן בדין שהיו אומרים אותו בזמן הבית על הקרבת התודה שהיו מביאיו ד' הצריכין להודות (וכן בו ד' שמות הוי"ה כנגד ד' הצריכין להודות) ואין קריבה בשבת ויום טוב דנדרים ונדבות אין קריבות בהן. אכל בפרובנצא וספרד אומרים אותו, ולא יתכן, עד כאן לשונו.

Translation: Psalms Chapter 100. They instituted the practice of reciting this chapter of Psalms which is similar to a Bracha of acknowledgement, of bestowing kindness, for the reason that there is no day when a miracle does not happen to every person but almost none acknowledges that a miracle has taken place. As a result, every person needs to recognize G-d's kindness. So after reciting the verse: "Let me sing to G-d because He has bestowed kindness Upon me," in Hodu, we continue by thanking "He who has bestowed"...The Even Yarchai wrote that in France they had a practice of omitting Mizmor L'Sodah on Shabbat and on Yom Tovim. In truth, the practice in the Beit Hamikdash was that this chapter of psalms was recited as the Sacrifice of Thanks was brought by the four categories of people who are required to bring a Sacrifice of Thanks (and G-d's name appears four times in this chapter of Psalms against the Four categories of people who are required to bring the sacrifice). The Sacrifice of Thanks was not brought on Shabbat nor on Yom Tovim because Sacrifices based on vows or on donations are not brought on those days. But in Provence and in Spain, it was the practice to recite Mizmor L'Sodah even on Shabbat and Yom Tov, however it does not appear to make sense, so said the Even Yarchi.

Source 2

מדרש רבה ויקרא פרשה ט' סימן ז'–רבי פנחס ורבי לוי ורבי יוחנן בשם ר' מנחם דגליא לעתיד לבא כל הקרבנות בטלין, וקרבן תודה אינו בטל; כל התפלות בטלות, ההודאה אינה בטלה; הוא הדין (ירמיה לג) קול ששון וקול שמחה קול התן וקול כלה קול אומרים הודו את ה' צב–אות כּי טוֹב ה' כּי לעולם חסדו מבאים תודה בית ה' וגו', זו הודאה, ומביאין תודה בית ה', זה קרבן תודה. וכן דוד אומר (תהלים נו) עלי אלקים נדריך אשלם תודות לך; תודה אין כתיב כאן אלא תודות, ההודאה וקרבן תודה.

Translation: R. Pinchas, R. Levi and R. Yochanon in the name of Rav Menachem of Galia: At the time of the Moshiach, sacrifices will no longer be required except that the Sacrifice of Thanks will still be mandatory; prayers will no longer be required but prayers of thanks will still be mandatory. This is based on a verse in Jeremiah: The voice of joy and the voice of gladness, the voice of the bridegroom, and the voice of the bride, the voice of those who shall say, Praise G-d of hosts; for the Lord is good; for His mercy endures for ever; and those who shall bring the sacrifice of praise to the House of the Lord. This represents acknowledgment. The words: "and those who shall bring the sacrifice of praise" represent the continuation of the practice to bring the sacrifice of Thanks. Similarly, King David wrote: Upon me, G-d are Your vows, I will bring Sacrifices of Thanks to You. The word thanks in that verse is written in the plural and not in the singular to teach that both Prayers of Thanks and Sacrifices of Thanks will be required in the future.

Source 3

אוצר דינים-מזמור לתודה-המזמור הזה מיוחם למשה רבנו. רבי תנחומא בשם ריש לקיש: בשעה שאמר לו הקב"ה למשה והתודה עליו וגו' (ויקרא מז', כא') התחיל ואמר מזמור לתודה וכו' (ירוש' שבועות פ"א ח'), מזה נראה כי הוראת לתודה היא על הודוי ולא על קרבן תודה. וכן כתב רש"י ז"ל שמזמור לתודה תקנו משה רבנו, דהוא ממזמורים הנאמרים על ידו, דכל המזמורים שבספר תהלים הכתובים אחר תפלה למשה איש האלקים ולא נזכר בהם שדוד אמרם תדע דמשה אמרם.

Translation: This chapter of Psalms is attributed to Moshe Rabbeinu. Rabbi Tanhuma in the name of Raish Lakish: At the moment that G-d said to Moshe: "And confess over it, etc." Moshe responded by composing the song of Mizmor L'Sodah. From this it appears that the message of Mizmor L'Sodah is rooted in the Hebrew word "viyduy", confession and is not rooted in the Sacrifice of Thanks. So wrote Rashi that Mizmor L'Sodah was authored by Moshe Rabbeinu. This Psalm is one of the Psalms that was authored by Moshe and that all the chapters of Psalms that are found after the Psalm, Prayer of Moshe, Man of G-d, (Psalms 90) in which King David is not mentioned know that those Psalms were authored by Moshe Rabbeinu.

Source 4

מהרל מפראג–נתיבות עולם–אמר רבי יודא (משלי כה' יג') ומודה ועוזב ירוחם; כיון שראה משה כן התחיל שורר עליהם מזמור לתודה. בארו כי עיקר התשובה הוא הודאה שהוא מודה על המאיו, שההודאה מביא שהשם יתברך מקבל אותו בתשובה, כי כאשר מודה על המאיו מוסר עצמו אל הש"י ושב אל הש"י לגמרי כי זהו ענין ההודאה כמו שבארנו דבר זה בכמה מקומות. ואז הש"י מקבל אותו בתשובה בשביל הודאה זאת שמוסר עצמו אליו.

Translation: Rabbi Yudah said: on the verse (Proverbs 28, 13) "But he who confesses his sins and abandons them will obtain mercy"; this means that at the moment that Moshe Rabbeinu learned that concept, Moshe composed the Psalm, Mizmor L'Sodah. It teaches us that the essence of repentance is acknowledgement; that a person acknowledges that he has sinned. It is this acknowledgement that causes G-d to accept the person's repentance. When a person acknowledges his sin, he delivers himself to G-d and returns completely to G-d. That is the result of acknowledgment as we have explained this concept in other places. Then G-d accepts him in repentance because of his acknowledgement that delivers him to G-d.

Source 5

אוצר דינים– טעם אחר שאין אומרים אותו בשבת כתב בעל שבלי הלקט לפי שהשבת יום הודאה הוא ובלשון זה פתח אדם הראשון מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה' (תניא סי' ט"ו) ולכן אין מן הצורך לומר עוד מזמור לתודה.

Translation: Another reason that we omit Mizmor L'Sodah on Shabbat is related by the Shibbolei Haleket: because the celebration of Shabbat itself is as a day of acknowledgment. This is the language used by Adam, the first man: Mizmor Shir L'Yom Hashabbat, it is good to acknowledge what G-d does for us. This obviates the need to recite Mizmor L'Sodah on Shabbat.

Source 6

מדרש תהלים פרק ק' סימן ג'– עבדו את ה' בשמחה. וכתוב אחד אומר עבדו את ה' ביראה
(תהלים ב יא), אם בשמחה היאך ביראה, ואם ביראה היאך בשמחה? אמר ר' אייבו כשתהא
עומד בעולם תהא שמח בתפלה ותתיירא מלפני הקב"ה. דבר אחר בשמחה יכול שלא
ביראה ת"ל ביראה. אמר ר' אהא עבדו את ה' ביראה בעולם הזה, וגילו ברעדה כדי שתגיע
לעולם הבא בשמחה ותראה לעתיד לבוא ברעדה שתאחוו להם לחניפים תהא גיל גילים
ברעדה שהבאתי על אומות העולם.

Translation: Serve G-d in Happiness. In another verse we read: Serve G-d in fear. If we are serving G-d in happiness, how can we feel fear and if we are serving G-d in fear, how are we to feel happiness? Rabbi Aybu said: As you stand in this world, be happy while praying but have fear of G-d. Another explanation: If you serve G-d in happiness, you may forget to fear G-d. This verse reminds you to also fear G-d. Rabbi Echa said: serve G-d in fear in this world but rejoice with quaking so that you reach the next world in happiness and you will stand in fear in the future when you see what will happen to the hypocrites when G-d judges all the nations.

Source 7

דעת מקרא-תהלים-פרק ק׳

מְזָמוֹר ק

בַּמִּוְמוֹר כְּתבֶת (ראש פסוק א) וּשְׁלֹשְׁה חֲלָקִים: חֵבֶּק רָ א שׁוֹן – עֲבוֹרַת ה׳ בְּשִּׁמְחָה (הַחֲצִי הַשֵּׁנִי שֶׁל פַסוּק א וּפַסוּק ב); חֵלֵק שֵׁנִי – יִדִיעַת ה׳ (פטוק ג); חֵלֶק שְׁלִישִׁי – הוֹדָיָה לֵה׳ (פסוקים ד-ה).

Translation: This chapter of Tehillim begins with a title (the first two words) and can be broken into three sections: To serve G-d with joy (second half of the first verse and the second verse); to know G-d (third verse) and to acknowledge G-d (fourth and fifth verse).

לְסִבּוּם מִוְמוֹר ק

הַמִּקְמָּר נוֹעָד מֵעָקָרוֹ לְהַאָּמֵר בַּחֲנִינִה שֶׁל הַקְרָבַת תוֹדָה. בְּשֶׁעָה שֶׁהַחוֹגְיִם מִתְּקָרְבִים אֶל שַּׁעֲרֵי הַמִּקְדָשׁ הַמְשׁוֹרֵר מְצְנָה עֲלִיהֶם לְּחָרִיצַ וְלִשְׁמֹחַ. בַּצֵשֶׁר הֵם עוֹמְדִים לְפְנֵי שֲׁנְרֵי הַמִּקְדָשׁ הַמְּשׁוֹרֵר מְצֵנָה עֲלִיהָם לְּחָרִיצִ וְלִשְׁמֹחַ. בַּצֵשֶׁר הֵם עוֹמְדִים לְפְנֵי שֲׁהֵם מַקְרִיבִים לְּוָרִיבִים לוֹ. וְעוֹד: לִפְנֵי שֶׁהֵם מַקְרִיבִים לְּלָבְן הֵם חַיְּבִים לְנֵן אֶת לְבָּם כָּרָאוּי לְמִי שֶּשׁוֹכֵן בַּמִּקְדָשׁ. חַדְּבּוּר: ׳הוֹא עָשָּׁנוֹ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עַמוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ׳, לְכֵּוֹ אֶת לְבָּם כָּרָאוּי לְמִי שֶׁשׁוֹכֵן בַּמִּקְדָשׁ. חַדְּבּוּר: ׳הוֹא עָשְּׁנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עַמוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ׳, הוֹא מַעְּנֵה הַקְּהָל לַצְּוּיִי יְדְעוּי, וְבְּדִבּוּר זֶה הַקְּהָל מוֹדִיעִים עַל אֱמוֹנָתֶם בַּה׳. לְאָחַר הוֹדְעָה זוֹ הְמִצְּאוּ הַחֹּגְעָה לְהַבָּנֵם לְּהַבָּנֵם אֶל הַמִּקְדָשׁ, וְהַמְשׁוֹרֵר (אוֹ שׁוֹצֵר הַמְּקְדָשׁ) קוֹרֵא לָהָם לְהַבָּנֵם הְּבְּבָּרִים שֶׁבַּבְּסוֹל הָאָחָרוֹן הָשִבּבְּם לְּרָבְיִם לְתְּבָּוֹל תְּמְבִּר בְּבְּרְים אֶּבְּבְּרִים שְׁבַּבְּמוֹל הָאָמִר הְיִבְּבְּרִים שְׁבַבְּקְבִים לְּהָבָּים לְּהְבָּנֵם הְיִבְּיִם לְּבִּיְרִים לְּבִּיְתִּים לְּהַבָּנֵם אֶּל הְמִבְּבָּר בְּבְּרִים אָּתְרֹב בִּבְּבְרִים שֶּׁבַּבְּמוֹת הָּחִבְּים הְצִּבְירִם שְּבַּבְּים לְּתִּלְבְּבִּם בְּבְּרִים שְׁבַּבְּבְּים לְתִּבְּרָך אָתִים בְּהָבְּיִם הְּנִילִים בְּלְבְּים לְתְּבְּבְּים הְּמִילִים לְחִבּים לְבִּים בְּבְּיִבְים בְּבְּרִים שְׁבְּבְּים בְּבְּוֹבְּמִיל הְשִּבְּים בְּבְּיִבוֹם לְעִבּים בְּבְּיִבְּים בְּעִבְּים בְּעִבּים בְּבְּיִבְים בְּעִילְב מִינִיתְם בְּבְבְיִים שָּבְּבְּבְּבִּים הְבְּבְבִים בְּבְירִם הְעָּבְים בְּבְּיבְבְים בְּבְּבְּבְּבִים בְּעִילְים בְּבְּבְירִם בְּבְּבְירִם בְּבְּיבְים בְּיבְּבְירִבּים בְּבְּבְיבִּם בְּבְיבִים בְּיבְּבְיוֹתְם בְּבְּבְיבְעם בְּבְּבְיוֹם בְּיבְבְים בְּבּבְּבְים בְּבְּבְיבִּים בְּבְּבְיבִים בְּבְּים בְּבְּבְּבְיים בְּבְּעוֹבְם בְּבְּבְיים בְּבְּבְיוֹים בְּיִבְּבְיים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְּבִי בְּבִּים בְּבְּבְיּבִי בְּבְּבְי בְּבְּבִי בְּבְּבְּבְּבְי בְּבְּבְיִים בְּבְּבְיּבִי בְּבְּבְיּבְיי בְּב

Summary: This chapter of Tehillim was initially composed to be recited when one celebrated the offering of a sacrifice of thanks. As the celebrants approached the gates of the Beis Hamikdash the one leading the singing would call out to clap and to rejoice. Once they stood before the gates, the one leading the singing would remind them to acknowledge that G-d is the only G-d. His message to them was that before offering

^{1.} This is reflected in what Philo wrote: Man's true function is to know G-d, and to make G-d known: he can know G-d only through His revelation, and he can comprehend that revelation only by continued study

a sacrifice, they must appropriately direct their hearts towards G-d. Furthermore, since they were entering the Beis Hamikdash, they needed to direct their hearts appropriately towards He who resides in that building. The words: G-d created us and we are His nation and the sheep of his flock is the group's response to the command of "know." By reciting that line, the group acknowledged their belief in G-d. After this acknowledgement, the group was deemed worthy of entering into the Beis Hamikdash. The one leading the song then invited them to enter through the gate into the hall of the Beis Hamikdash where they would glorify G-d; acknowledge G-d and bless G-d. The group then responded with the last line of the chapter: Ki Tov. . . Emunaso.

בַּמְּוְמוֹר שִׁבְעָה צִּוּוִים: הָרִיעוּ, עִכְרוּ, בֹּאוּ, דְּעוּ, בֹאוּ, הוֹדוּ, בְּרְכוּ. לְאַחַר הַצִּוּוּ הְרָבִיעִי שְׁלְשָׁה אֲלָשְׁה צִּוּוִים: הָרָיעוּ, עִכְרוּ, בֹאוּ, דְּעוּ, בֹאוֹר וְחֲלֶק לִשְׁלֹשְׁה אֲלִשְׁה בְּוֹיִים: בְּחָלֶק הִּשְּׁלִישׁה בְּחִלֶּק הַשְּׁלִשְׁה צִּוּוִים: לְהָרִיע וְלִשְׁמֹח וּלְרַגֵּן. בַּחֵלֶק הַשְּׁנִי רְשָׁרְשָׁה הְצְּנִי לְבָּרִיע וְלִשְׁה צִּוּוִים: לְהָוֹא נְתוּן בְּפָסוּק שְׁעֵּי בְּעִּי יְדְעוּ׳ הוּא הֵצִּוּוּי הָאֶמְצְעִי וְּהָוּא נְתוּן בְּפָסוּק שְׁעֵם בְּבִּוֹת ה׳. הָמוֹ לִשְּׁרָ בְּעֲבוֹדְת ה׳ הִיא הְעָקְּר בַּעֲבוֹדְת ה׳. בְּמוֹל וְנְחָשָׁב לְחֵלֶק הָאֶמְצְעִי שֶׁל הַמִּלְהָוֹ רְנָמְ הַיְּבְּוֹת הְיְבְּבוֹל עְלְבָּוֹ וְנְחִשָּׁב לְחַלֶּק הְאָמְבְעִים בּמִנְשְׁבְּת הִיְבִּוֹת הִי, שֶּׁלְב בְּעִרֹים בְּבְּבוֹר וּבְמְעֲשָׂה, שְׁלַבְּים בַּעְבוֹרְת ה׳. שְּׁלְב וֹיִשְׁה בְּרְגְשׁוֹת הַלֵּב שִׁיִי בְּבּוּר וֹבְמַעֲשָׁה, וְהִיּא הְשְּלְבִי שְׁלְשִׁה בְּבְּרִוֹת הִי, שְׁלְב בְּיִבוֹית הַלֵּבוּי שִּׁמְחָה; שְׁלְב שִׁיִי בְּשְּׁלְשְׁה בְּרְגְשׁוֹת הַבֵּבוּר שִּׁמְחָה; שְׁלְב שִׁיִי בְּעִבּוֹת בְּבְּרִישׁי – בְּרִגְשׁוֹת הַבֵּבוּר שִּׁמְשָׁב בְּיִבְּים בְּעִבּיִי בְּיִישׁים בְּבְּרִר וּבְּבּוּר וּבְבְּעְבִּים בְּעִבּיִם בְּבְּבוֹת הְיִבְים בּּבוּר וּבְּבְּרִים בְּבִּים בְּבְּבוֹת הְיִבְים בּּבוּר וּבְבְּבוֹת שִׁיִישִׁי – בְּרִבּוּר וּבְּיִם בְּבְּבוֹת שִׁיִשְׁלָב שִׁיִישִׁים בּוֹם בְּבְּבוֹל שִׁלְבּים בְּבּוּר וּבְּיִם בְּיִבּים בְּיִבּים בְּיִבּים בְּבוּבוּר וּבְּבּוּר בְּיִבְים בְּעָבּיֹבוּת בְּיִים בְּבְבּוּר וּבְּים בְּבּוּת בְּיִבּים בְּבּבוּר שִׁבְּים בּבּוּת בְּיִבְים בְּעבּבּוּת בְּיִים בְּבְּבִּים בְּבּים בְּבִּבּים בְּיִים בְּבּוּת בְּיִבּים בְּבִּבּים בְּיִבְּים בּיוֹבְים בְּבְים בְּבּוּבְים בְּבּוּבוּים בְּבְּבוּת בְּבוּר שִׁנִים בְּבִים בְּבְּבוּת בְּיִים בְּבּוּבְים בְּבְּבוּים בְּבִּבּוּת בְּבִּבוּים בְּיבּים בְּיִבּים בְּבּוּבּים בְּבּבּוּת בּיִבּים בְּבּוּבְיבְּים בְּבְבּבוּים בְּבִּים בְּבְּבּוּים בְּבּוּבְים בְּבּבּוּים בְּבּבוּת בְּיבְּים בְּבְּבְּבּים בְּבִּים בְּיבְּיִים בְּבְּים בְּיִים בְּבְּיבְיבְיִים בְּבּבּוּים בְּבְבּיבְּים בְּבְּבְבּבּוּים בְּב

Translation: In this chapter of Tehillim we find seven commands: clap, serve, approach, know, come, acknowledge and bless. After the fourth command and the seventh command we find a response from the congregants. These commands are divided among three groups of commands: in the first group we find: to applaud, to celebrate and to sing. In the second group we find the command to know. In the third group we find three commands: to acknowledge, to glorify and to bless. It should be noted that the fourth command: to know falls in the middle and is given a complete verse and is considered the center of the chapter. This is a clue that knowledge of G-d is the primary component of serving G-d. In addition, the command of knowing G-d is placed between two other commands: the command of to enter which is a clue that only those who attempt to know G-d may come before G-d. We can also suggest that the order of the commands demonstrate the three stages in the service of G-d. The first stage: serve G-d with emotion; with joy. The second stage: serve G-d through thought; the command of "know." and the third stage: serve G-d with words and actions; words of praise and words of acknowledgement which includes the offering of a sacrifice.

א מִזְמָוֹר לְתוֹדֶה הָּרִיעוּ לֵיהֹוָה כָּל־הָאָרֶץ: בּ עִבְרָוּ אֶת־יְהֹנָה בְּשִּׁמְחָה בָּאוּ לְפָנִיו בִּרְנֵנָה: ג דְעוּ כִּי־יְהֹנָה הָוּא אֱלֹהִים הְוּא־עֲשָׁנוּ וְלָא אֲנַחָנוּ עַמֹּוֹ וְצָאן מַרְעִיתְוֹ: יִלוֹ ק׳

יְרְאֲתָה וַמְּחֵל הָאָרֶץ: וְאַף צֵל פִּי כֵּן זֵשׁ בְּשִׁנּיי זָה בְּדֵי לְהַצְּמִידִנּי צֵל הַיִּחוּד שֶׁבְּכֶל מִוְמוֹר: מְוְמוֹר צֵז מַטְעִים אֶת הַשִּּמְחָה בְּמַלְכוּת ה׳ וְאֶת הַקְּדָשָׁה הוּא מַוְכִּיר בְּרֶמֶוֹ בִּלְבֵּד – יְוֹחֹדוּ לְוַכֵּר קְדְשׁוֹי, וְהוֹא גָאֲמֵר מֵעָלֶּרוֹ בְּחָשִּׁהְה וּמְחֹלוֹת שֶׁל בְּנוֹת יְהוּדָה. וְאִלּוֹ מִוְמוֹר צט נָאֲמֵר מֵעָלֶּרוֹ בּמָצְמֶד מֵעָלֶרוֹ בּמָצְמֶד מֵעָלֶרוֹ הַשְּׁלְדָשְׁה, מַצְלָרוֹת הַשְׁלְדָשְׁה וֹהְשְּׁחַחָר, וּמְשָׁנִי הַמְּלְּהוֹת הַקְּדָשְׁה. וּכְבֶר בֵּרְנוּ בַּפִּכּוּם שֶׁל מִוְמוֹר צח, בְּמִוְמוֹר צח הַאָּמְר לְמִוְמוֹר צר בִּיבְרְנוּ בַּפְּבּוּה שֵׁל מִוְמוֹר צח, שְׁהֵוּא מַקְבְּיל לְמִוְמוֹר צר בּיִבְרְנוּ בַּפְּבּוּה אַחַת, הַמַּלְבִּילָה עַלְּהִילִם צר בִּיבְרִנוּ בַּפְּבּוּה אַחַת, הַמַּלְבִּילָה עַבְּיִילְהִי בְּר בְּיִבְנִיה בְּמִוֹר בּח, בֹּיִבְיה לְמִוְמוֹר צר, בִּבְּרְנוּ בַּפְּבִּיה בְּמִוֹלְירִים צר בּיכוּם של מומור ק).

מְזְמוֹר ק

פַּמּוְמוֹר כְּתֹבֶת (ראש פסוק א) וּשְׁלֹשָׁה חֲלָקִים: חֵלֶק רְ א שׁ וֹ ן – צְבוֹדֵת ה' בְּשִּׁמְה (הַחֲצִי הַשֵּׁנִי שֶׁל בַּמִּוְמוֹר כְּתֹבֶת (ראש פסוק א) וּשְׁלֹשָׁה חֲלָקִים: חֵלֶק רְ א שׁ וֹ ן – צְבוֹדֵת ה' בְּשִּׁמְה (הַחָצִי ה

(א) מִּזְמוֹר לְתוֹדָה – מִזְמוֹר שֶׁנָּאֲמֵר כִּתְּפַלֵּת הוֹדָיָה וּבִּשְׁעַת הַקְּבָּה בְּתַאֲלֵר לְתוֹדָה – מִזְמוֹר שֶׁנָּאֲמֵר כִּתְּפַלֵּת הוֹדָיָה וּבִּשְׁעַת הַקְּבָּן מוֹדָה. בְּבָרָך כְּלָל הוּבָא שָּׁמְתֵר שַׁנְיָה, וּתְּפָלֵת הַהוֹדָיָה שָּעָקְעִים מִוֹדָה עָסְרָבוּ כְּלֶל הוּבָא שָּׁמְתֵר שַׁמוֹדִי בְּבַרְ וּמִבְּלִים מוֹתוֹ בְּצִבּוּר, שָׁמְשֹׁר וּמִיּ לְּיִי עָּמָם בְּהוֹדְיָתְם וּמִי וֹשְׁבֵּי הָאָרֶץ, וַבְּצוֹר יִשְׁמַתְּל עִמָּם בְּהוֹדְיָתָם בִּר וֹשְׁבֵי הָאָרֶץ, וַבְּצוֹר יִשְׁמַתְּלְם מוֹיְר, בְּלִבְּע שְׁמְתַם מִּיְּלְים לְּוֹר בְּבִיר יִשְׁמַתְּל בְּב בִּר בִּיר וְעִיי עְמָּם בְּהוֹדְיָתָם בְּבִּילְיִים אָל תַמִּלְּלִים מוֹתוֹ בְּצִבּוּר, שֵּׁמְעַרְ עִפְּי לְּבִי מִוֹל הְּרִעְּעָ שְׁמְתַם מִּי בְּלֹי (עי׳ לעיל צח ד׳). /בְּל־הָאָרֶץץ שְׁמְתַם בְּקוֹל הְרוּעָה שָּבְּיל וְבִימוּ קוֹל הְרוּעָה שָּבְּיל בְּבְיי (עי׳ לעיל צח׳), יְבָּלר הְאָרֶץץ בְּיל וְחַלְּיִת הַחֹלְּיִם הְחַלְּיִם הְחַלְּיִם הְחַלְּיִם בְּבִי וִמְיִים בְּבִּיל וְבִיתְּיִם בְּבִּיוֹ מִיִּים בְּתְּבִּיל בְּבִיי מִיִּמוּ בְּלִי מִיִּת בְּבִיל וּבְּיל בְּבִיל בְּבִיל מִיתְּל בִּבְּיל בְּבִיל מִית מִוֹל בְּבִיל מִית מִבְּיל בְּבִיל בִּבְּיל בְּתִיל בְּבִיל בִּיל מִית בְּבִיל בְּבִיל בִּיל מִית בְּבִיל בְּבִיל בִּיל מִית מוֹנְייִים בְּבִיל בִּבְיי מִּבְּיל בְּבִיל בְיבִיל בְּבִיל בְּבִיל בְּבִּיל בְּבִיל בְּבִיל בְּבִיל בְּיִיל בְּיל בְּבִילְ בְּבִיל בְּבִיל בְּיִים בְּבִּיל בְּבִיל בְּבִיל בְּבִיל בְּבִיל בְּבִּיל בְּבִיל בְּבִּיל בְּבִילְ בִּיל בְּבִיל בְּיִיבְיל בְּיִבְּיל בְּבִילְ בִּבְייִים בְּבְּיל בְּבִילְ בְּיִים בְּבְּיל בְּבִּיל בְּבִילְ בִּבְיל בְּבִיל בְּבִיל בְּבִּיל בְּבִּיל בְּבִיל בְּבִּיל בְּבִיל בְּבְיל בְּבִיל בְּבִיי בְּיִיל בְּבְיל בְּבִּבְיל בְּבִּיל בְּבִּיל בְּבִיל בְּבִּיל בְּבִּיל בְּבִּיל בְּבִילְ בִּבְייל בְּבִיל בְּבִיל בְּבִּיל בְּבִיל בְייִים בְּבְּבְיל בְּבִּבְיבְיים בְּבִּבְיים בְּבִּבְּים בְּבִּיל בְּבִּיל בְּבִיל בִּיל בִּיל בִּיבְיי בְּבְּבְיים בְּבְּבְיבְיים בְּבִיל בְּבְיבְיים בְּבְּבְיים בְּבִילְייִים בְּבְּיבְים בְּבִי

(ב) עַבְדוּ אֶת־ה׳ בְּשִּׁמְחָה – צִּוּוּי זֶה נֶאֲמֶר לִּקְהַל הַחֹּגְּיִים. 'עִבְדוּ אֶת־ה׳ בְּשִּׁמְחָה – צִּוּוּי זֶה נֶאֲמֶר לִּקְתַּל מִצְּיוֹ לְּפָנְיוֹ לְשָׁמְרוּ מִצְיוֹ לְפָנְיוֹ לְשָׁמְרוּ מִצְּיוֹ לְפָנְיוֹ וְשָׁמְרוּ מִצְּיוֹת. וֹכְּאָן רוֹמֵו הוּא בִּמְיֻחָה. וֹכְּתָם 'עֲבוֹדָה׳ מּלְבוֹי לָה שְׁבוֹדַת הַקְּרְבָּנוֹת. בִּלְשׁוֹן מְקְרָא וִבִּלְשׁוֹן חֲחַ״ל הִיא עֲבוֹדַת הַקָּרְבָּנוֹת. וְבֵּי מִמֶּנוּ וַלֵּךְ צְמָנוּ בִּלְךְ צִמְּנוּ וַלֵּךְ צְמָנוּ בִלֵּךְ צִמְנוּ וַלֵּךְ צְמָנוּ לֹא־בֵּדְע מַה־בְּעֲבֹד אֶת־ה׳ אֱתְבּה׳ אֱתְבּרְ אֶתַרה׳ עֲבִדּב מָבְּרְךָ נִדְר עַבְּדְּךָ ...

וְעָבַרְתִּי אֶת-ה׳ (ש״ב טו ח); וְכֵן בִּלְשׁוֹן הַתְּפָלָה, בַּנְּטַתְ הַקָּרִהם שֶׁל בִּרְכֵּת הָעֲבוֹדָה: שֶׁאוֹתְּךְּ לְבַדְּרְּ בְּנִּטְתְ הַעְּבוֹדָה: שֶׁאוֹתְךְּ לְבַדְּרְּ בְּנִטְתְ הַעְּבוֹדָה: שֶׁאוֹתְךְּ לְבַדְּרְּ בְּנִיְתְ בְּעָבוֹדָה: שֶׁאוֹתְךְּ לְבַדְּרְ בְּיִרְאָה וַצְבֹּד. יְבְּשְׂמְחָה: יִמְשְׁמְעוֹ: שִׂמְחָה (כִי לני אֹ, וְרָנָה, וְכָאוֹ מִשְׁמְעוֹ: אִמְרוֹ לְפָנִיו בְּרְנָנָה וְוְנָהְה וְרְנָה, וְכָאוֹ מִשְׁמְעוֹ: אִמְרוֹ לְפָּנְיוֹ בִּרְנָנָה – יֵשׁ בְּמִשְׁמְעוֹ: אִמְרוֹ לְפָּנְיוֹ בִּרְנָנָה – יֵשׁ בְּמִשְׁמְנוֹ: אָמְרוֹ לְפְּנִיוֹ שִׁמְיְחָה (יִנְיָה, שֶׁמְשְׁבִּיוֹ הַמִּקְּנְשׁוֹ בְּקוֹל וְנָהָה וְנְנָה, שֶׁמְשְׁתִי הַמִּקְנְשׁׁנִי בְּקוֹל וְמְרָה וְרָנָה, שָׁמְחָה (יְנָה, שֶׁנְבְּרִים אֶל מִקְנָשׁוֹ בְּקוֹל וְנָהָה בְּמִים בְּמִבְּים אֶל הַחוֹנְיִים הָעוֹמְה, וְהִיא צוּנְה מִשְׁנִית שִׁלְיִה הִיִּים הְמִנְה מִמְּחָה, וְהִיא צוּנְה מִשְׁנִית שִׁלְיִה, יִיא שִׁירָה מִמּוֹך שְׁמְחָה, וְהִיא צוּנְה מִשְׁנִית שִׁלְיה. שִׁלְיה וְבִּבְּה שִׁבְּרִים אֵל בְחוֹנְיה מִבְּוֹל וְמְרָה וְנִילְה בְּחִים לִּבְּבִּי שְׁעַרֵי הַמָּקְנִישׁ. בְּיִבְּתְ הְּבִּבְיה שִׁעְרָה מִיּבְּיה מִּבְּיִים מִיּבְיה מִיתְּה מִיּמְוֹם בְּמִיבְּים אָלִים בְּיִי שְׁבַּבְיוֹ מִיבְרָה מִיּבְּיִים מְיִים בְּיִי שְׁבֵּבְייִי הַ מָּבְּיִים בְּיִי שְׁבִּיוֹם בְּבִייִי בְּבְּיִים הְיִים בְּיִי שְׁבִּייִים בְּיִי שְׁבָּיוֹים בְּיִּבְּיִי שְׁבִּיִי מְיִים בְּיִים בְּיִבְּנִייִם בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּהְיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִבְיוֹי בְּיבְיוֹם בְּיוֹים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיִיים בּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיִים בְּיוֹים בְּיִים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיִים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹם בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיבְיוֹים בְּיִים בְּיִים בְּבִיוֹים בְּיוֹים בְּיִיים בִּיוֹים בְּיוֹים בְּיִיים בְּיִייִים בְּיִיםּים בּייִים בְּיִים ב

(3) דְעוּ פִּי־ת׳ הוּא אֱלֹהִים – שִׁימוּ אֶל לְּבַּרְכֶּם פִּי ה׳ הוּא אֱלֹהִים וְקַבְּלוּ אֶת אֱלֹהוֹתוֹ עֲלֵיכָם. וְבַּן פֶּל לְשׁוֹן יִדְיעָה׳ שֶׁבַּמְּקְרָא שֶׁנָּאֶמְרָה בְּאֵל מַשְּמְעָה (שמ׳ ה ב); דֵּע אֶת־אֱלֹהֵי אָבִיךְּ וְעַבְּדֵחוּ בְּלֵב שְׁלֵם (הה״א כח ט). הוּא־עַשְּׁנִּוּ – הוּא בְרָאָנוּ, וּלְפִיכְךְ הוּא שֶׁעוֹבְּדִיהֶם מְכַנִּים אוֹתָם ׳אֱלֹהִים׳, וְתֵם לֹא בָרָאוּם. שְׁעוֹבְּדִיהֶם מְכַנִּים אוֹתָם ׳אֱלֹהִים׳, וְתֵם לֹא בְרָאוּם. לוֹ לְעָם (עי׳ ש״א יב כב). וְלוֹ (קרי) אֲבַּחְנוּ – וְאֲנִחְנוּ בַּרְשׁוֹתוֹ, אוֹ אֲבַחְנוּ וִבְנְעִים לְפָנְיוּ וֹמְקַבְּּלִים אֶת מָרוֹתוֹ.

ד בָּאוּ שְׁצָרָרוּ ו בְּתוֹדָּה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהַלָּה הְוֹדוּ־לוֹ בֶּרְכִוּ שְׁמְוֹ: הּ כִּי־טָוֹב יָהֹנָה לְעוֹלָם חַסְדָּוֹ וְעַד־דָּר נָדֹר אֱמִוּנָתְוֹ:

הַּפְּתִיב ׳וּלִא׳ בְּאל״ף מַשְּׁמָעוֹ: אֵין אֲבַחְנוּ חֲשׁבִּים בְּלִּנִם יְעָשָׁת תַּבּוֹרָא, וְכָן: וְכָל־דארי (קְרֵי: דְּיְרֵי) אַרְעָא בְּלָה חֲשִׁיבִין (ינ׳ ד לב׳י. וְעוֹד: שֶׁלֹא אֲנַחְנוּ אַיְּעָא בְּלָה חֲשִׁיבִין (ינ׳ ד לב׳י. וְעוֹד: שֶׁלֹא אֲנַחְנוּ אַיְּעָא בְּלָה חֲשִׁיבִוּ אֶן יְעָא נְּכָּרְ בְּעֵם בְּכֹחָנוּ, אֶלֶא הוּא עָשְׁנוּ לוֹ יְעַם, וְאֵין יִשְׁרָאל נִבֶּר בְּעֵם אֶלֶא בִיִדִיעָחוֹ אֶת ה׳. עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ – נִמְשָׁך אֶל שֶׁלְפָנִיו, בְּלוֹמַר: מְעְשְׁנוּ לְעַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ. פֵּרוֹשׁ אַחַר: ׳אֲנִחְנוּ׳ מַלְּוֹמָר יִשְׁבָּעוֹ וְצֹאן מִרְעִיתוֹ בּּרוֹשׁ אַחַר: ׳אֲנִחְנוּ׳ מַלְיִמָּי בְּמָבְיֹת מְשׁיִּיִם בְּעָמְדִם בְּעִמְדָם בְּמִלְדָשׁ מִחוּצָה לוֹ; לִפְנֵי שָׁנְּבְיָסוֹ בְּמִלְדָם בְּעִמְדִם בְּעִמְדָם בְּמִלְדָם הְּאָבְיוֹ שָׁהָם עָמוֹ וְשָׁבּ לוֹ; לִפְנֵי שָׁנְכְיָסוֹ בְּמִלְדָם בְּעְמְדָם בְּמִלְדָם בְּמִלְדָם מְבַקְשִׁים לְבוֹא שֵׁל הַשׁוֹכֵן בַּמִּלְדָשׁ מְחוּצָה לוֹ; לִפְנֵי שָׁנְּכְוֹכְ בָּמִלְדָם בְּמִלְיִם בְּמִלְיִם בְּעִמְדִם בְּמְלְדָם מִבְּלְשִׁה לוֹן מֵל בְבִילְנִים בְּנְמְדְם בְּמִלְיִם בְּמִלְיִם בְּמִלְיִם הְּנִיְלְה עַלְּבִיל מָוֹלְנִים בְּמָל מְבְּל מִם מְבַּקְשִׁים לְבוֹל שֵל בְּוֹבְיל בְּבִּים אָת אָבְיִם בְּמִל הְשִׁים לְבוֹץ בְּבֹיל בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּמִלְים בְּמִבְּים בְּיִבְּים בְּמִלְים בְּבְּלְיִם בְּבֹל בְּנִים בְּבִּלְים בְּשִׁוֹ בְּבְּלְים בְּבֹים בְּעִבְים בְּרִים בְּמִל הְיִם בְּיִבְים בְּיִם בְּמוֹ וְנָהֵם בְּמִל וְהָם בְּמֹל וְהָבּיף בְּיֹבְים בְּבֹלְים בְּבֹים בְּיִבְּים בְּיִבּים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְיִבּים בְּיִבּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּבִּים בְּיִבְים בְּיִים בְּיִבּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְים בּיִבְים בְּיִבְים בְּיִבְּיִם בְּיִים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִים בְּבִיים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּי

(ד) בֹּאוּ שְׁעֶרֶיוֹ בְּתוֹדָה – הִכְּנְסוּ וְעִּבְרוּ דֶרֶהְ שְׁעָרָיוֹ בְּתוֹדָה בְּקְרְבֵּן חּוֹדָה וּבְשִׁיר תּוֹדָה (עי׳ לעיל מסוק א בפירוש על 'מִוְמוֹר לְתוֹדָה׳). בְּצִּוּוּי זֶה נָהְּנֶּה הָּרְשׁוּת לַחוֹנְנִים לְהִכְּנָם לַמִּקְדֶשׁ, לְאַחַר שֶׁהְכִּרִיווּ הַי הֵם 'עַמּוֹ וְצֹאן מִרְעִיתוֹי, וְאֶפְשָׁרָ, שֶׁהָאוֹמֵר אֶת הַשְּׁא יָשִׁיר שֶׁל ׳בֹּאוּ׳, הַכִּנִּוּי שַׁבְּישְׁעָרִיו׳ מוּטָב מַשֶּׁא יָשִיר שֶׁל ׳בֹּאוּ׳, הַכִּנִּוּי שַּבְישְׁעָרִיו׳ מוּטָב עַל ה' שֶׁבְּפָסוּק ג; שֵׁעֲרֵי ה' הִם שַׁעֲרֵי הַמִּקְדֶשׁ, הַצְרֹתִיוֹ בְּתְהִלָּה – שְׁעוֹרוֹ: בֹּאוּ הֲצֵרוֹתִיוֹ בִּתְהִלָּה, בְּשׁוֹן הַשְׁנִוּרָה בְּפִי הַמּוֹדָה׳, וְעוֹד: ׳בְּתוֹדָה׳ בּשִׁירֵי מְהִלָּה, וּמַקְבִּיל אֶל ׳בְּתוֹדָה׳, וְעוֹד: ׳בְּתוֹדָה׳

פִּי טוֹב וגו׳, ׳בִּתְהֹלֶּת׳ רוֹמֵז לַקְּרִיאָה הַשְּׁגוּרָה: ׳הַלְּלוּיָה׳. וּשְׁנֵי אֵלֶּה קְרוּיִים בְּעֵּיְרָא בְּהַלֵּל וּבְהוֹדת׳ ׳הַלְלוּיָה׳. וּשְׁנֵי אֵלֶּה קְרוּיִים בְּעֵּיְרָא ְבְּהַלֵּל וּבְהוֹדת׳ בִּיא ׳א. ׳חֲצרֹתִי׳ – הַפַּנְנָה לַחֲצר הַמִּקְדָשׁ, וּבָּא הַמְּשְׁרָשׁׁ תַבּוֹת כְבוֹת בְבוֹת בְּבִית הַמִּקְדָשׁ, אוֹ שֶׁהוּא רָבוּי שֶׁל מְקוֹם (וע׳ לעיל סה ה מִמְּקְדָשׁׁ, אוֹ שֶׁהוּא רָבוּי שֶׁל מְקוֹם (וע׳ לעיל סה ה לִיקְשׁוֹן הַשֶּׁבָח ׳אוֹּדְוּ דֹלוֹ – שַׁבְּחוּהוּ עֵל יְשׁוּעוֹתִיו וְרוֹמֵז נַם לְלְשׁוֹן הַשָּׁבָּח ׳אוֹדְרָּ ה׳׳ וְכַיּוֹצֵא בָנָה. בָּרְכוּ שְׁמוֹ הִי הַלְּלוּ אֶת מְעַשְּׁיוֹ שֶּבָּהֶם הַעְּלְּלוֹתְיוֹ, וְרוֹמֵז נַם לְּלְשׁוֹנוֹת הַשְּׁמְעׁ הַי שְׁמוֹ מִם שְׁמוֹ שֶּבְּשְׁמוֹ ה׳ יְבִּרוּךְ שֵׁם בְּנוֹדוֹ׳, ׳יְהִי שֵׁם ה׳ מְבֹלְרְדִּ׳ ׳בְּיוֹבִי בְּאָלוֹ. וֹבְיוֹצֵא בָאלוּ. הַשְּבַח: יְבִּיוֹם שְׁבִּח בְּבוֹדוֹי, ׳יְהִי שֵׁם ה׳ מְבֹלְרְדִי ׳בִינִצְא בָּאָלוּ.

(ה) פִּי־טוֹב ה׳ - ׳פִּי׳ - עַל אֲשֶׁר, כְּלוֹמֵר: הוֹדּוּ עַל אֲשֶׁר ה׳ טוֹב. פֵּרוּשׁ אַחַר: ׳בִּי׳ לְחִוּוּק וּלְאָמוּת: עַל אֲשֶׁר ה׳ טוֹב. פֵּרוּשׁ אַחַר: ׳בִּי׳ לְחִוּוּק וּלְאָמוּת: אָבֵן, טוֹב ה׳. וְוָה מִסְהַבֵּר, לְפִי שֵׁישׁ לוֹמַר, שֶׁיהוֹדוּ׳ אָבֵן, טוֹב ה׳. וְוָה מִסְבּּר, יְבִּי שׁיִשׁ לוֹמַר, שֶׁהוֹדוּ׳ הָם דְּבְרֵי הַמְשְׁנוֹר, ׳בִּי־טוֹב׳ הוֹא מַעֲנה הַקָּהָל. הַבְּטְחָתוֹ לְשְׁמֹר וּלְהוֹשִׁיעַ אֶת בְּנֵי כְיִיתוֹ וִיִרִאִיוֹ וּמַקְבִּיל אֶל ׳אֱמוּנְתוֹי. וְעַד־דֹּר וְדֹר אֱמוּנְתוֹ - בַּיֶּמֶת וֹ וּבְירִתוֹ וְיָרַאִי מְמִנְתוֹ - בָּאֱמֶתוֹהוֹ לְקַיֵם אֶת הַבְּטְחָתוֹ וּבְּרִיתוֹ. יְלְשֵׁל אָל ׳דֹר וְדֹר׳, ׳הַסְדוֹ׳ וֹ בִּרִיתוֹ. עִלְם אָשִׁירָה, לְדֹר וָדֹר אוֹדִיעַ אֱמוּנְתוֹך בְּפִי (ועי׳ עִלִּסְ אָשִׁירָה, לְדֹר וָדֹר אוֹדִיעַ אֱמוּנְתְּךְּ בְּפִי (ועי׳ בִיעת מִקרא׳ שִׁם.

לְסִבּוּם מִוְמוֹר ק

הַמִּזְמוֹר נוֹעָד מֵעָקְרוֹ לְהַאָּמֵר בְּחַנִּינִה שֶׁל הְקְרָבַת תּוֹדָה. בְּשָׁעָה שֶׁהַחוֹנְנִים מִּתְּלְרְבִים אֶל שַּׁעֲבִי הַמִּקְרָשׁ הַמְשׁוֹבֵר מְצַּנְה עֲלֵיהָם לְהָרִיצִ וְלְשְׁמֹחַ. בַּאֲשֶׁר הַם עוֹמְדִים לִפְנֵי שֲׁצָרִי הַמִּקְּדְשׁ הַמְשׁוֹבֵר מְצַּנְה עֲלֵיהָם יְּדְּעוֹ לְהָם לְּהָרִיצִ וְלְשְׁמֹחַ. בַּאֲשֶׁר הַם עוֹמְדִים לִפְנֵי שֲׁהַם מַקְּרִיבִּים לְּהָבְי הָה עֲלָבִי שְׁהַם מַקְּרִיבִים אֶל הַמִּקְדָשׁ הַם חַיָּבִים לְּלְכֵּוֹ אֶת לְבָּם כָּרָאוּי לְמִי שֶׁשׁוֹכֵן בִּמִּקְדָשׁ. הַדְּבוּר: ׳הוּא עֲשָׁנוּ וְלוֹ אֲנִחְנוּ עֲמוֹ וְצֹאן מֵרְעִיתוֹי, לְכֵּנֵן אֶת לְבָּם כָּרָאוּי לְמִי שֶׁשוֹכֵן בִּמִּקְדָשׁ. הַדְּבוּר: ׳הוּא עֲשָׁנוּ וְלוֹ אֲנִחְנוּ עֲמוֹ וְצֹאן מֵרְעִיתוֹי, הוּא מַעְּנֵה הַקְּהָל מַנְיִי שְׁהַ הְּהָבְּעָה וֹ הַמְּשְׁוֹבֵר (אוֹ שׁוֹצֵר הַמִּקְּדָשׁ) קוֹרֵא לְהָם לְהִבְּנֵם הָּה הָחָלְעָה זוֹ הַמְּשׁוֹבֵר (אוֹ שׁוֹצֵר הַמִּקְּדָשׁ) קוֹרֵא לְהָם לְהִבָּנִם אֶל הַמִּקְרָּשׁ, וְהַמְשׁוֹבֵר (אוֹ שׁוֹצֵר הַמִּקְדָשׁ) קוֹרֵא לְהָכָּנִם אֶל הַמִּקְּדָשׁ הַחוֹנְתִם בְּהי, לְאָחַר הוֹדְעָה זֹי

ו פירוש אחר: ולא אנחנו עשיגו את עצמנו, להוציא מדברי הרשעים, כגון פרעה שאמר: לי יארי ואני עשיתני (יח׳ כט ג).

^{2 &#}x27;חצרתיו' – חי"ת בחטף פתח, צד"י בצירה, במקום 'חצרותיו' – חי"ת בפתח צד"י כשוא (עי׳ לעיל צו ט), ואפשר שהוא לצורך המקצב. וכיוצא בזה מצינו 'גדרתיו' (לעיל פט מא), אבל 'גדרת צאן' (כמ' לב לו).

א לְדָוֹד מִׁוְמָוֹר הָמֶסֶד־וּמִשְׁפָּט אָשִׁירָה לְדָּ יְהֹוָה א<u>ֲאַזּמֵּרָה:</u>

דֶּרֶףְ הַשַּׁעַר אֶל הֶחָצֵר וּלְהַלֵּל, לְהוֹדוֹת וּלְבָרֵףְ אֶת ה׳. וְהַקָּהָל עוֹנֶה בַדְּבָרִים שֶׁבַּפְּסוּק הָאַחֲרוֹן שֶׁבַּמִּוְמוֹר: פִי־טוֹב ה׳ לְעוֹלֶם תַסְדוֹ וְעַד־דּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ.

בּמִּזְמוֹר שִׁבְעָה צִּוּוִים: הָרִיעוּ, עִבְרוּ, בֹּאוּ, דְּעוּ, בֹּאוּ, הוֹרוּ, בְּרְכוּ. לְאַחַר הַצִּוּוּי הְרְבִיעִי זְּהַשְּׁרִיעִי בָא מַצְנֵנה הַקָּחָל. עַל פִּי תֹּכֶן הַדְּבָּרִים הַמִּזְמוֹר נְחֲלֶק לִשְׁלשָׁה חֲלֶקִים: בְּחָלֶק הָשְּׁלְשִׁה צִוּיִים: שְׁלשָׁה בְּוּרִיעַ וְלִשְׁמֹח וּלְרַנֵּן. בַחֵלֶץ הַשִּׁנִי - הַצִּוּוּי לֶדְעַת. בַּחַלֶּץ הַשְּׁלְשִׁה צִּוּיִים: בְּחָלֶץ שְׁלשָׁה צְּוּיִים: לְהָרִיעַ וְלִּשְׁמֹח וּלְרַנֵּן. בַּחֵלֶץ הַשְּׁנִי יְדְעוּי הוֹא שֻׁבֵּעֵת הֹי הִא הָעְקֹר בְּעָבוֹדֵת הֹי. בְּפִנִי צִּצְמוֹ וּנְחִשְׁר לְּהֵוּ נְנְבָצְּעִ שְׁלְּחָ הְּצִּוּיִי הְבְּאשׁוֹן – בְּבִּנִי צִּנְעִי וְהָוּא נְתוּן בִּין שְׁנֵי צִּוּיִים בּאוּי וְהוּא בָּמוֹ שֵּׁרֵבְ הַהֹּא הָתוֹן בְּקְּסוֹּץ שְׁלֵם בְּעָבוֹדְת הֹי. בְּמוֹ בְּעָבוֹרְת הִי הָבְּמִינְ שְׁלְשִׁר שְׁלִשְׁה שְׁלָבִים בְּעֲבוֹרְת הִי. שְׁלְבִּי בְּבְּבוֹר שִּבְּבוֹר הַבְּמִעְשֵּׁה. שְּׁלְשָׁה בְּוֹת הְעָבְר הַבְּמוֹר הַבְּמְעֲשֵׁה. בְּלְבִית בְּעָבוֹר הַבְּמְעְשֵׁה. בְּבְּבוֹר וּבְמְעְשֵׁה. בְּיִלְישׁר בְּיִה בְּעִבר הַבְּרִים בְּעָבוֹר הַבְּעְבִּים בְּעָבוֹר הִי בְּבִּים בְּעָבוֹרְת הִי הְצִּמְים בְּעָבוֹר שְׁלְשִׁלְשׁר בְּרְשׁוֹת הַבָּב שְּׁלִים בְּבּוֹר וּבְשְׁלְשִׁר בְּבְּבוֹים בְּעֲבוֹר וּבְּמְעשׁה. בִּינִשְׁי בְּבְּלוֹים בְּבִּית בְּעֲבוֹים בְּעְבוֹים בְּעֲבוֹית הִי בְּבִּים בְּעֲבוֹר שִּבְּבוֹים בְּעְבוֹלְים בְּבּוֹת בְּעְבִּים בְּעֲבוֹלְית הְיֹלִים בְּבוֹר וּבְמְשְׁבְּים בְּבְּבוֹל שְׁלְשִׁי – בְּּרְשִׁיוֹת בּוֹים בְּעֲבוֹר וּבְמִים בְּעָבוֹית בּוֹים בְּעָבוֹית הִילְשִּים בּנִים בְּעְבוֹית בּוּבְים בּעְבַבוֹר וּבְשְׁבּית בְּישְׁבִּים בְּעָבוֹים בְּעבוֹר וּבְּישׁית בּיוֹים בּיִים בְּעְבּילִים בְּוּחִים בְּבְּבְּישׁוֹים בּיוֹים בְּעבְבוֹית בּיּבְיבוֹים בְּבְבוֹית בְּעְבּבוֹית בּיוֹים בְּעבוֹים בְּעבְבוֹית בּיוּבוּים בְּבְבוֹים בְּעבוֹים בְּבְבוֹים בְּעבוֹים בְּבְּבוֹים בְּבְּבוֹים בְּיבְּישׁית בְּישׁית בּיוֹים בְּבְּבוֹים בְּבְּבוֹים בְּבְבוּים בְּבְבוֹים בְּבְבוֹים בְּבְּבוֹים בְּיִים בְּבְּבוֹים בְּבוּים בְּבְּבוֹים בְּיִבְיבִים בְּיִבְיבִים בְּיִבְּבְים בְּיבְּים בְּיִבּיבְיים בְּבְּבְים בְּבְבוּבוּים בְּבְּבְיוֹים בְּבְיוֹיב

בַּמִּוְמוֹר צֵרוּפֵּר לֶשׁוֹן וּקְּרִיאוֹת שְׁנִּרּוֹת בְּפִּר תַּמִּתְפַּלְלִים תַחוֹנְנִים יְרָאֵי ה׳יּ. מַטְבֵּעַ הַּהּוֹּדְיָה הַשְׁנִּרָה ׳הוֹרוּ לַה׳ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלֶם חַסְהּוֹ׳ הְרְחֲבָה בְּסִיּוּם הַמִּוְמוֹר בִּצְלְעוֹת מַקְבְּילְוֹת: הוֹרוּ הֹעְרוֹ בִּיְכוֹב ה׳ לְעוֹלֶם חַסְהּוֹ׳ הְרְחֲבָה בְּסִיּוּם הַמִּוְמוֹר בְּצְלְעוֹת מַקְבְּילְוֹת: הוֹרוּ בְּרִב שְׁמוֹנְתוֹ הִיְעוֹלְם חַסְהּוֹ וְעַד־דֹּר נְדֹר אֶמוּנְתוֹ. וּכְבָּר כְּתַבְנוּ בַּסְּכּוּמִים לְּמִוְמוֹר בַּה לְשׁוֹנוֹת הַהּוֹמִים לְמִוְמוֹר ק. וְהוּא סִימְן שֶּׁשֵּׁשֶׁת הַמִּוְמוֹרִים צַה – ק הַם אֹפֶר מְיְחָד שֶׁל מִנְמוֹרִים, וְסִיּנִם הָאֹפֶף בְּעִין פְּתִיחָתוֹ. וּכְבָר הַצִירוֹנוּ בַּסְכּוּמִים שֶׁל הַמָּוְמוֹרִים אֹמֶל הַמָּלְ מְיִתְר שֶׁל הַמָּוֹמוֹרִים.

יּכְבֶר נִתְפַּשֵּׁט הַמִּנְהָג בָּרֹב הַמַּכְרִיעַ שֶׁל קְהָלּוֹת יִשְׂרָאֵל לוֹמֵר מִזְמוֹר זֶה בִּיפְסוּקֵי דְּזְמְרָא׳ (זְמִירוֹת) שֶׁל שַׁחֲרִית. וּמַשּׁׁים שֶׁנֶּאֱמֵר הַמִּנְמוֹר מֵעָקָרוֹ עַל קְרְבַּן תּוֹדָה, אֵין אוֹמְרִים אוֹתוֹ בְשֶׁבַּחּוֹת וְיָמִים טוֹבִים שֶׁאֵין תּוֹדָה קְרֵבָּח בָהָם ּ.

מִוְמוֹר קא

- בַּמִּוְמוֹר פְּתִיחָה – הַמִּוְמוֹר הוּא שִׁיר עֵל הַחֶּסֶד וְהַמִּשְׁפָּט (א) וּשְׁנֵי חֲלָקִים: חֵלֶּק רָאשׁוֹן הַהַמְשׁוֹבֵר מְּרָחִיק אֶת הָדֶּיְשְׁעִים הַ-חֹּץ: חֵלֶּק שֵׁנִי – הַמְשׁוֹבֵר מַרְחִיק אֶת הָרְשְׁעִים הַ-חֹּץ: חַלֶּק שֵׁנִי – הַמְשׁוֹבֵר מַרְחִיק אֶת הָרְשְׁעִים וֹמְקְבַר אַלִּיו אֶת הַצַּדִּיקִים (ה-חֹי).

(א) לְדָּוֹד מִוְמוֹר – עֵיֵן לְצִיל כר א. חָסֶד -וּמִשְׁפֶּט אָשִׁרָה – הַבִּינִי לְצִיל כר א. חָסֶד -וּמִשְׁפֶּט אָשִׁרָה – הַבִּינִי בָא לְשִׁיר עַל אוֹדוֹת הַחֶּסֶּד לְצַשׁוֹת שָׁת הַדְּבָר. 'חָסֶד' הוּא נֶאֱמְנוֹת וְלְיּוֹם לַצְשׁוֹת אֶת הַדְּבָר. 'חָסֶד' הוּא נֶאֱמְנוֹת וְלִיוֹם הַהַּבְּט 'חִנְּהְנוֹת עַל הַבְּיִם הְאָדֶם לְאֲחֹוֹת שֶׁהְבְּטִיחַ הְאָדֶם לְאֲחֹוֹ בָּהָן, כְּמוֹ שְׁנַאֲמֵר: וְאָתְּה שֵׁל בְּאַלְהִיף תָשׁוֹת מָשְׁר וֹמְשְׁפְּט שְׁמֹר וְלְתַנֵּה אֶל - אֱלֹהֶיף בַּאלֹהֶיף תָשׁוֹת מִשְׁפָּט וְאָהֲבָת חָסֶד וֹמְשָׁפְט שְׁמֹר וְלְתַנֵּה אֶל - אֱלֹהֶיף הָמִיד (מִיבּר בּי), וְנָאֶמֶבוֹ וֹמְחַרה׳ דּוֹבְשׁ מִמְּהְ בִּי הַמְּשׁוֹת מִשְׁפָּט וְאָהֲבָת חָסֶד (מִיכה וּ ה), הַמְּשׁוֹבר אִבר עִּמֹים בְּעֹה מִיבָּה (מִיכה וּ ה). הַמְשׁוֹבר בְּיִב בְּיִבְּיִים בְּעִבְּיוֹם בְּבִּיִם בְּעִבְּיוֹם הַמְּבְּת חָסֶד (מִיכה וּ ה). הַמְשׁוֹבר בַּיִּים בְּבִּיִּם בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִם בְּעִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבִים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבְּים בְּבִים בְּיִבְּים בְּבִים בְּבִּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבְּבִים בְּבְּים בְּבִים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבִּים בְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבִים בְּיִבְּבְּים בְּבִים בְּבְּבִים בְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבִים בְּבְּבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּבְּבְּים בְּבְּבִים בְּבִּים בְּבְּבְּבִים בְּבִיבְּים בְּבְּיִם בְּבִים בְּיִים בְּבִים בְּבְּבִים בְּבְּים בְּבְּבְּבְּבִּת בְּבְּים בְּיִים בְּבִים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּבְבִים בְּבִים בְּבְּיוֹים בְּבְּבְבִּים בְּבִים בְּבְיוֹב בִּים בְּבִים בְּבְּבְּבְּבְים בְּבְּבְים בְּבְּיוֹם בְּבְּיִים בְּבִּים בְּבְּבְים בְּבְּבְבְּיוֹב בְּבְיוֹים בְּבְּשִׁבְּבְּבְים בְּבְים בְּבְּיוֹבְיבְּבְים בְּבְּבְיבְּיוֹב בְּיוֹבְיבְיוֹים בְּבְיוֹבְים בְּבְּבְּבְּיבְיבְּבְּים בְּבְּיוּים בְּבְבְיוֹבְיּבְיוֹבְיבְּיְשְׁבְּבְּים בְּבְּבְּיוּבְּבְבְיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְּבְּיוֹם בְּבְיבְיוּים בְּבְיבְיוֹם בְּבְּבְיוֹבְיבְיוּבְיבְיבְיבְיים בְּבְיוֹים בְּבְיבְּבְיבְּבְּבְיבְּבְּבְּבְּבְּבְבְּבְּבְיבְיבְּבְיבְיבְּבְיבְיבְּבְּבְ

אֹמֵר בְּפְתִּיחַת תַּמִּזְמוֹר, שֲׁהוּא בָּא לְסַפֵּר בְּשִׁירוֹ זֶה כִּי הוּא וּוֹהֵג בְּחָסֶר וּבְּמִשְׁפָט, וּמִסְתַבֵּר שֶׁתַּדְּבְּרִים נְּאֲמָרִים בְּפִּי מֶלֶךְ יִשְׁרָאֵל (ועוי בסיכור). לְךְּ ה׳ אֲזַמֵּרָה – הֲרֵינִי בָא לְזַמֵּר לְךְּ ה׳. אֲזַמֵּרָה וְתָּמוֹרֶה נִּמְלְבִּיל לְ'אָשִׁירָה׳, וְאַף הוּא עָתִיד מָאָרָף תַּמּוֹרֶה עַל כַּנְיָה לְשִׁילות אֶת הַבָּכָר. זֵשׁ לְצְרֵף יַחַד אֶת שְׁהֵּי הַצְּלֶעוֹת, וְשְׁעוּר הַפָּתוֹב: חֶסֶר וּמִשְׁפָּט אְשִׁירָה הַצְּלֶעוֹת, וְשְׁעוּר הַפָּתוֹב: חֶסֶר וּמִשְׁפָּט אְשִׁירָה בַּצִּלְמוֹת, לְשְׁבּי וֹתְבָּלְהָה הַבִּינִי בָּא לְסַפֵּר בְּשִׁיר בַּצִּוֹמְרָה לְּךְּ הֹי, וְהַכּּנְנָה: הַרֵינִי בָּא לְסַפֵּר בְּשִׁיר בָּךְ אָמֵר דְּוִד לְפְנֵי הַקְב־ה: אִם חֶסֶּד אַהָּה עוֹשֶׁה

³ זהריעו לה׳ כל-הארץ —לעיל צח ד; 'עבדו את״ה׳ בשמחה״—לעיל ב י: עבדו את״ה׳ ביראה וגילו ברעדה; 'באו לפניו' דה״א טז כט: ובאו לפניו; 'עבדו ... דעו׳ — דה״א כח ט: דע את־אלהי אביך ועבדהו; 'ה׳ הוא אלהים׳ – מ״א יח לט: ה׳ הוא אלהים; 'הוא עשבו׳ — דב׳ לב ו: הוא עשך; 'אנחנו עמו וצאן מרעיתו׳ — לעיל עט יג: ואנחנו עמך וצאן מרעיתן.

[.] עי׳ שו״ע או״ח נא ט, ובמפרשי השו״ע ובספרי המנהגים השונים.